

AANBIEDINGSFORMULIER COMMISSIEBESPREKING

Verzoek college van burgemeester en wethouders voor commissiebehandeling

Vastgesteld in B&W-vergadering van 10 juni 2020

Zaaknummer: 24821-2020
Registratienummer: 24821-2020:868643

Onderwerp

subsidieprogramma 2021-2023

Inhoud

Op dit moment maken we gebruik van het subsidieprogramma 2016-2019, dat in 2019 met 1 jaar is verlengd. Dit jaar gaf ons de mogelijkheid om het huidige subsidiebeleid te evalueren en inhoudelijk aan te passen aan het beleidsplan sociaal domein 2019-2022. Tevens heeft een onderzoek van de rekenkamercommissie plaatsgevonden, waaruit enkele wenselijke wijzigingen m.b.t. het subsidiebeleid naar voren kwamen. Intern is een memo opgesteld over het administratieve subsidieproces (met aanbevelingen) en heeft een onderzoek plaatsgevonden naar indirecte subsidies. Alles samen heeft geleid tot voorliggend subsidieprogramma 2021-2023.

Hieronder zullen de aanleidingen voor wijzigingen gemotiveerd worden, eerst aan de hand van het onderzoek van de rekenkamercommissie, de uitgevoerde evaluatie, een onderzoek naar het administratief subsidieproces en de balans tussen indirecte subsidies en het subsidieprogramma. Vervolgens zullen de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het vorige subsidieprogramma worden besproken en toegelicht.

Hieronder zullen de aanleidingen voor wijzigingen gemotiveerd worden, eerst aan de hand van het onderzoek van de rekenkamercommissie, de uitgevoerde evaluatie, een onderzoek naar het administratief subsidieproces en de balans tussen indirecte subsidies en het subsidieprogramma. Vervolgens zullen de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het vorige subsidieprogramma worden besproken en toegelicht.

Onderzoek rekenkamercommissie

Uit het onderzoek kwamen enkele *kernbevindingen* naar voren. Deze zijn:

1. Voor het verlenen van subsidie aan vrijwilligersorganisaties kan er blijvend gewerkt worden op basis van vertrouwen. Wel is er de wens om meer aandacht te hebben voor de effectiviteit van de subsidies en hoe ze bijdragen aan de gemeentelijke doelen.
2. Voor professionele organisaties moet helder gemaakt worden of er sprake is van een subsidie- of inkooprelatie.
3. Er moet verkend worden hoe subsidies meer aan samenwerkingsverbanden met meerdere partijen verleend kan worden. Hierdoor wordt het mogelijk om nog meer gebruik te maken van de kracht van de lokale samenleving.

Deze kernbevindingen zijn als volgt geland in het voorliggende subsidieprogramma:

1. Wij vragen vrijwilligersorganisaties middels het aanvraagformulier op welke manier zij een bijdrage leveren aan de gemeentelijke doelen. Deze doelen zijn gebaseerd op het beleidsplan sociaal domein 2019-2022 en zijn inclusie, integraliteit en maatwerk. Deze doelen worden middels voorbeelden toegelicht op het aanvraagformulier, zodat hier geen verwarring over kan ontstaan. Tevens vinden voor verenigingen met jeugdleden 2 jaarlijkse bijeenkomsten plaats om verbinding en samenwerking te creëren. Achteraf wordt middels steekproefsgewijze controle bij 10 vrijwilligersorganisaties getoetst of zij inderdaad op de voorgestelde manier meewerkte aan de beleidsdoelen.
2. Om de subsidierelatie helder te omschrijven is, in samenwerking met de professionele organisaties een inhoudelijk kader opgesteld (gebaseerd op het beleidsplan sociaal domein 2019-2022). Om de subsidierelatie te duiden is in het voorliggende subsidieprogramma, dan ook een duidelijk onderscheid gecreëerd tussen vrijwilligers- en professionele organisaties. De voorwaarden voor subsidie zijn duidelijker omschreven. Middels het model Simons geven we richting aan de doelen en evalueren we en sturen we eventueel bij. Ook zijn organisaties aan wie we geen subsidie verlenen niet meer terug te vinden in subsidieprogramma 2021-2023. In subsidieprogramma 2016-2019 was bijvoorbeeld de GGD opgenomen, dit is geen subsidie, maar een Gemeenschappelijke Regeling. Ook is het vouchersysteem en de jubilearegeling niet meer opgenomen in het subsidieprogramma.
3. Het voorliggende subsidieprogramma is, veel meer dan het vorige subsidieprogramma, gericht op samenwerking. Bij vrijwilligersorganisaties worden 2 jaarlijkse bijeenkomsten georganiseerd om de samenwerking te bevorderen. Ook wordt middels het aanvraagformulier getoetst in hoeverre zij zich bezighouden met het opzoeken van de samenwerking. Mocht dit onvoldoende blijken, gaan we hierover met de betreffende organisaties in gesprek. Bij professionele organisaties brengen we de verschillende organisaties bij elkaar en zorgen we voor 1 gezamenlijk werkplan. Hierdoor worden verbindingen gelegd en de samenwerking bevorderd.

Ook gaf de rekenkamercommissie ons enkele verbeterpunten mee voor het *subsidieverleningsproces*.

1. Het voor meer jaren verlenen van subsidie geeft ruimte voor ontwikkeling. Daarnaast biedt het stabiliteit -> in het voorliggende subsidieprogramma hoeven organisaties slechts 1 maal een aanvraag voor subsidie te doen voor de duur van het voorliggende programma. Deze aanvraag doen zij voor 1 april 2021.
2. Het sturen op resultaten mag scherper, ook meer in samenspel met de gemeente -> middels een uitgebreider aanvraagformulier voor vrijwilligersorganisaties en steekproefsgewijze controle op resultaten aan de achterkant wordt hieraan gewerkt. Voor professionele organisaties wordt middels model Simons gestuurd op resultaten. Het model van Simons bestaat uit 4 kwadranten, waarvan elk deel richting geeft aan het handelen van professionals, waarbij de 4 kwadranten als geheel in balans moeten zijn om optimale sturing te geven.

De linker kwadranten, 1 en 4, bieden ruimte door professionals te motiveren en te inspireren en door (samen)lerend ontwikkelen, innovatie, aan te jagen. Ook zorgen de gesprekken uit kwadrant 4 ervoor dat we de regie houden en tijdig bij kunnen sturen als dat nodig mocht zijn. De rechter kwadranten, 2 en 3 stellen de kaders vast, bestaande uit voorwaarden en de wijze van verantwoording. Door kwartaalgesprekken kunnen resultaten goed gemonitord worden en kan er tijdig bijgestuurd worden. Op deze manier werken we structureel samen en biedt dit ontwikkelingsperspectief.

Evaluatie huidige subsidieprogramma

De subsidiënten zijn bevraagd op de procedure van de subsidieverlening. Deze antwoorden zijn meegenomen in eventuele wijzigingen van het subsidieprogramma. De enquête is door 89% van de subsidiënten retour gestuurd, waardoor de respons erg hoog te noemen was.

De meerderheid van de subsidie ontvangers vond de gestelde doelen duidelijk en was tevreden over het subsidieproces. Professionele organisaties waren iets minder tevreden dan vrijwilligersorganisaties. Om die reden is het model Simons geïntroduceerd om meer samen, maar wel onder regie van de gemeente, doelen te formuleren en resultaten te monitoren.

Verdiepende gesprekken

Tijdens verdiepende gesprekken met organisaties, n.a.v. de enquête, kwam naar voren dat doelen vaak abstract geformuleerd worden door de gemeente. Middels het aanvraagformulier voor vrijwilligersorganisaties wordt hier een concrete invulling aangegeven. Met professionele organisaties is het inhoudelijk afwegingskader (zie hoofdstuk 2 van het voorliggende subsidieprogramma) opgesteld. Op deze manier hebben zij een duidelijkere richting op basis waarvan zij hun subsidieaanvraag kunnen doen.

Ook werd aangegeven dat het tussentijds monitoren bij professionele organisaties strikter mag. Met het hierboven genoemde model Simons geven we hier invulling aan.

Projectsubsidies

Het huidige subsidieprogramma biedt financieel de ruimte om nieuwe initiatieven mogelijk te maken via een projectsubsidie die voor maximaal twee achtereenvolgende jaren kan worden toegekend. Zowel burgers, vrijwilligers als professionele organisaties kunnen een aanvraag doen voor een projectsubsidie. Voor wat betreft het onderdeel projectsubsidies zal wel stringenter worden beoordeeld of de subsidie voor de opstart van een project wordt aangevraagd. Een projectsubsidie is immers niet bedoeld als een structurele subsidie.

De projectsubsidies die in het vorige subsidieprogramma zijn opgenomen krijgen een andere bestemming (gericht op het versterken van het voorliggend veld en initiatieven die dit najagen). Er blijven daarnaast ook incidentele subsidies beschikbaar voor evenementen. Het gaat hier dan specifiek over de opstart van zo'n evenement en niet om structurele subsidie.

Analyse administratief subsidieproces

In december 2019 zijn de resultaten van de evaluatie van het subsidieprogramma 2016-2019 gedeeld. Daarnaast is in november 2019 een interne controle uitgevoerd op het subsidieproces. Beide rapporten zijn aanleiding om het administratieve gedeelte van het subsidieproces tegen het licht aan te houden.

Er zijn een aantal aanbevelingen gedaan. Alle aanbevelingen zijn doorgevoerd, maar een aantal specifieke aanbevelingen verdienen extra toelichting:

1. Beoordeel of alle opgenomen subsidies in het subsidieprogramma 2020 ook voldoen aan de definitie van subsidie. Indien er sprake is van een levering of een dienst dan mogen de kosten niet ten laste van het subsidieprogramma worden gebracht. Indien er sprake is van subsidieverstrekking volgens de definitie dan dient een subsidiebeschikking verstrekt te worden, waarin de voorwaarden en betaling zijn opgenomen -> op basis van deze aanbevelingen zijn enkele onderdelen niet meer opgenomen in het voorliggende subsidieprogramma. Het gaat hier om het vouchersysteem en de jubilea. Het vouchersysteem voldoet niet aan de definitie van subsidie, het is een korting die inwoners kunnen krijgen op KCV of muzieklessen. Deze post wordt daarom wel op dezelfde wijze voortgezet, maar buiten het subsidieprogramma om. Hiervoor volgt een apart voorstel, ivm beleidsmatige ondergrond voor het vouchersysteem. Jubilea en de daaraan hangende bedragen zijn een gift en daarmee geen subsidie (er zijn immers geen te behalen doelen). Deze post wordt overgeheveld naar representatiekosten.
2. Maak een onderscheid in vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties. -> in het voorliggende subsidieprogramma is dit onderscheid duidelijker gemaakt, door de procedure voor beide apart te beschrijven.
3. Zorg voor de juiste koppeling van budgethouder aan subsidies in het subsidieprogramma 2020. -> doordat in hoofdstuk 3 een onderscheid is gemaakt tussen vrijwilligers- en professionele organisaties kan de budgethouder eenvoudiger worden gekoppeld.
4. Stel vast of voor alle structurele en incidentele subsidies 2020 een beschikking is verstrekt en controleer deze op de juiste inhoud ten aanzien van voorwaarden en betaling. -> zie 2, niet alle onderdelen in het huidige subsidieprogramma werden beschikt. Door hier nu strenger op de controleren, worden alle in het subsidieprogramma opgenomen subsidies beschikt en de juiste voorwaarden aan verbonden.
5. Overweeg in de toekomst om subsidies tot 5.000 direct vast te stellen. -> deze subsidies zijn hoofdzakelijk gericht op waardering. Daarnaast was de af te leggen verantwoording voor subsidies tussen de €2.000,- en €5.000,- erg minimaal waardoor het weinig toegevoegde waarde had. Daarom is inderdaad besloten om de verantwoordingsvrije drempel op te hogen naar €5.000,-. Wel wordt aan de voorkant getoetst of organisaties meewerken aan de gestelde beleidsdoelen. Achteraf vinden steekproefsgewijze controles plaats om te checken of inderdaad aan de beleidsdoelen wordt voldaan. Tevens wordt gecheckt of organisaties de middelen gebruiken waar ze voor bedoeld zijn (en dus niet enkel om te sparen). Hiervoor wordt inzicht gevraagd in de jaarrekening. Mocht een vermoeden van een voldoende eigen vermogen blijken, gaan we hierover in gesprek.

Balans indirecte subsidies en subsidieprogramma

Door de gemeenteraad zijn vragen gesteld over de balans tussen indirecte subsidies en de verstrekte subsidies op basis van het subsidieprogramma. Hiertoe is onderzoek gedaan naar de hoogte van de indirecte subsidies op basis van de definitie: de levering van goederen of diensten van de gemeente aan organisaties en individuen, die niet inbegrepen zijn in een directe subsidie en die niet in rekening worden gebracht. Hierbij kan gedacht worden aan het verhuren van accommodaties tegen niet kostendekkende tarieven, aan diensten in natura (menskracht) of aan materieel (bijvoorbeeld hekken bij evenementen). Het betreft dus een materiële of financiële begunstiging van derden, buiten de subsidiestaat om, om de realisatie van een gemeentelijk doel te bewerkstelligen.

Uit dit onderzoek blijkt dat er onder de gesubsidieerde organisaties weinig grote verschillen ontstaan als gevolg van indirecte subsidies. Dit betekent dat de mate van indirecte subsidies bij bijna alle gesubsidieerde organisaties ongeveer gelijk is. De oorzaak voor eventuele verschillen blijkt nog niet uit dit onderzoek. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat een organisatie die meer indirecte subsidie ontvangt, zich ook onevenredig meer inzet voor het realiseren van onze beleidsdoelen.

Daarom is in het voorliggende subsidieprogramma afgesproken om hierin, tijdens de kwartaalgesprekken of de steekproeven, aandacht aan te besteden. Door samen in gesprek te gaan komen we tot de conclusie dat deze balans er al is, of dat we misschien aanpassingen moeten gaan doen in de subsidieverstrekking aan die betreffende organisatie.

Overzicht belangrijkste wijzigingen

In de tekst hierboven zijn de belangrijkste wijzigingen reeds opgenomen, aan de hand van de onderzoeken en evaluaties die gedaan zijn om tot dit subsidieprogramma te komen. Voor het overzicht is deze tabel toegevoegd.

Subsidieprogramma 2016-2019	Subsidieprogramma 2021-2023	Motivering
Gebaseerd op WMO beleidsplan 2015-2019	Gebaseerd op beleidsplan Sociaal Domein 2019-2022	Actualisering beleidsdoelen
Verantwoordingsvrij bedrag €2.000,-	Verantwoordingsvrij bedrag €5.000,-	Waarderingssubsidie, toets op beleidsdoelen aan de voorkant, steekproef achteraf, administratieve meerwaarde
Abstracte beleidsdoelen, minder uitgebreide beschrijving van de beleidsdoelen	Gespecificeerde doelen a.d.h.v beleidsplan Sociaal Domein. Model Simons als sturingsmechanisme. Het inhoudelijk hoofdstuk krijgt de vorm van een afwegingskader	Op basis van onderzoeken moet er beter gestuurd worden op resultaten.
1 subsidieprocedure	Duidelijk onderscheid in	Overzicht en duidelijkheid

	vrijwilligers- en professionele organisaties. Procedure voor beiden apart beschreven	
	Meer nadruk op samenwerking (kwartaalgesprekken, 1 werkplan, aanvraagformulier vrijwilligersorganisaties)	Alleen samen kunnen we ervoor zorgen dat onze samenleving fitter en vitaler wordt. Tevens aanbeveling rekenkamercommissie.
Aanvraagformulier vrijwilligersorganisaties gericht op berekening subsidie (per jeugdlid bv.)	Aanvraagformulier vrijwilligersorganisaties gericht op beleidsdoelen	Hierdoor krijgen we scherper in beeld op welke manier vrijwilligersorganisaties bijdragen aan onze beleidsdoelen.
Clusterindeling op basis van doelgroep	Clusterindeling op basis van vrijwilligers- of professionele organisatie	Dit draagt bij aan de integraliteit tussen de verschillende organisaties. Behulpzaam aanwijzen budgethouder
Projectsubsidie voor specifieke zaken -> gebleken is dat dit vaak verkapte structurele subsidie werd	Incidentele subsidie voor de opstart van evenementen/projecten	De oude incidentele projectsubsidies worden besteed om het voorliggend veld te versterken. Incidentele subsidies blijven beschikbaar om evenementen of projecten op te starten
GR GGD, vouchersysteem en jubilea opgenomen in subsidieprogramma	GGD, vouchersysteem en jubilea verwijderd uit subsidieprogramma.	GGD = geen subsidie maar GR Vouchersysteem = geen subsidie, maar korting/gift Jubilea = geen subsidie maar gift

Schoolmaatschappelijk werk Commanderie College

In een 'pressure cooker sessie' dd 18 september 2018 is besloten de subsidie voor de uitvoering van schoolmaatschappelijk werk bij het Commanderie College te schrappen. Bij vergissing is de subsidie voor 2019 toch betaald.

De ervaringen van het Sociaal Team Laarbeek met het schoolmaatschappelijk werk bij het Commanderie College zijn positief. Met deze functie wordt een goede basis gelegd voor de samenwerking met het Voortgezet Onderwijs in Laarbeek en Gemert.

Daarom stellen we voor om deze subsidie à € 10.388,- weer beschikbaar te stellen en op te nemen in het subsidieprogramma 2021 – 2023.

In dekking hiervan wordt voorzien uit het budget Jeugdgezondheidszorg /LEVgroep CJG (66708600/42652), waarin dan nog € 70.799,- resteert.

Planning

23 juni collegebehandeling
7 juli bespreken commissie SD
13 juli – 4 september ter inzagelegging
21 september definitief Poho
6 oktober definitief college
27 oktober bespreken commissie SD
19 november vaststellen gemeenteraad

Financiële paragraaf

Het voorliggende subsidieprogramma past binnen de huidige begroting. Omdat de berekeningswijze voor de subsidies gelijk is gebleven, zijn hier geen grote wijzigingen ontstaan. Dit is onder voorbehoud dat er geen nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd in de begroting 2021.

De bedragen in voorliggend concept subsidieprogramma zijn tot en met 2020 geïndexeerd.

In de conversietabel in bijlage wordt duidelijk gemaakt hoe 'oud' en 'nieuw' zich verhouden. Het verwijderen van een aantal budgetten (GGD/JGZ, Vouchersysteem en jubilea) en het anders inrichten van het subsidieprogramma maakt een vergelijking 'was' naar 'wordt' niet zinvol. Onderstaande tabel geeft inzicht in de totalen.

Subsidieprogramma 2021-2023 totaaloverzicht

vrijwilligersorganisaties	€ 375.486,-
Professionele organisaties	€ 1.841.581,-
Incidentele subsidies	€ 59.595,-
TOTAAL	€ 2.276.662,-

Met dit verzoek mee te zenden stukken

- Concept subsidieprogramma 2021-2023
- Concept aanvraagformulier jaarlijkse subsidies vrijwilligersorganisaties
- Advies Adviesraad Sociaal Domein
- Reactie op Advies Adviesraad Sociaal Domein

Inhoud ter inzage liggende dossier

- Concept subsidieprogramma 2021-2023

Portefeuillehouder: M.C. Slaets-Sonneveldt.

Naam behandelend ambtenaar: M. van Veen.

Het college van burgemeester en wethouders verzoekt

Om over de inhoud van dit onderwerp met de commissie de portefeuillehouder van gedachte te wisselen. Na behandeling in de commissievergadering van 7 juli zal het concept subsidieprogramma 6 weken ter inzage worden gelegd.